
REGELVERK FOR EKSPORTFINANSIERING NORGE (EKSFIN) SINE ORDNINGER

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, med ikrafttredelse 13. mai 2025

*Erstatter tidligere Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger fastsatt
av NFD med ikrafttredelse 21. januar 2025*

INNHALDSFORTEGNELSE

1	Regelverkets formål, virkeområde og forhold til Økonomiregelverket.....	3
2	Fellesbestemmelser	3
2.1	Samfinansiering med andre offentlige aktører	3
2.2	Finansiering av fossil energi	3
3	Eksportordningene	4
3.1	Eksportordningenes virkeområde	4
3.2	Finansiering av forsvarsmateriell	4
3.3	Definisjoner	4
3.4	Eksportkredittordningen.....	5
3.5	Alminnelig Garantiordning	7
3.6	Garantiordning for investeringer i og eksport til utviklingsland (U-landsordningen)	11
3.7	Risikoavlastningsordning for norsk eksport til Ukraina (Ukraina-ordningen).....	13
4	Markedsmessige ordninger uten krav til eksport	14
4.1	Garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs (Byggelånsgarantiordningen).....	14
4.2	Garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp (Kraftgarantiordningen)	15
4.3	Det midlertidige skipsfinansieringstilbudet	16
5	Oppfølging av ordninger under avvikling	18
6	Forvaltning og saksbehandling inkl. oppfølging overfor avtalepart.....	18
6.1	Søknadsbehandling	18
6.2	Oppfølging og kontroll.....	18
6.3	Tapsbegrensning	19
6.4	Evaluerings	20
6.5	Forvaltning av eksportkredittordningen	20
6.6	Forvaltning av garantiordningene	22

1 REGELVERKET'S FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG FORHOLD TIL ØKONOMIREGELVERKET

Dette regelverket er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten (Økonomiregelverket), samt NFDs interne instruks. Endringer i regelverket som har vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, herunder garantiordningenes hovedvilkår og bestemmelser for Alminnelig ordning og U-landsordningen, skal forelegges Finansdepartementet før implementering.

I tillegg til dette regelverket regulerer følgende styringsdokumenter ulike forhold ved styringen av Eksfin: *Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin)*, heretter Hovedinstruksen, og *Retningslinjer for forvaltningen av selskaper hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin)*. Bruk av trekkfullmakt under Alminnelig garantiordning er regulert gjennom: *Avtale om lån for å tilføre likviditet til utbetalinger under Alminnelig garantiordning mellom Eksportfinansiering Norge (Eksfin) (Låntaker) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) (Långiver)*.

Formålet med dette regelverket er å regulere lån- og garantiordninger som NFD har delegert til Eksfin, herunder mål og målgruppe, kvalifikasjonskrav, vilkår og definisjoner for hver ordning, samt krav til forvaltning og saksbehandling. Kriterier for måloppnåelse og rapporteringskrav fremkommer i det årlige tildelingsbrevet.

Dersom Eksfin gjør vesentlige endringer i låne- og garantitilbudet som innebærer nye tolkninger av hjemler i regelverket skal endringene forankres med NFD. Vi viser for øvrig til departementets [tolkningsuttalelser](#) på Regjeringen.no.

NFD har egne retningslinjer for beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring. Ordninger som er delegert til Eksfin på vegne av andre oppdragsgivere enn NFD er ikke regulert i dette regelverk.

Fullstendig liste over ordninger Eksfin har ansvar for å forvalte går fram av Hovedinstruksen. Dette regelverket omfatter ikke Beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring, Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, eller ordninger som Eksfin forvalter på vegne av andre oppdragsgivere enn NFD.

2 FELLESBESTEMMELSER

2.1 SAMFINANSIERING MED ANDRE OFFENTLIGE AKTØRER

Dersom Eksfin i markedsmessige transaksjoner i Norge samfinansierer med andre offentlige virksomheter, som f.eks. Innovasjon Norge, skal den samlede offentlige risikoandelen ikke overstige 75 pst. av lånefinansieringen.

2.2 FINANSIERING AV FOSSIL ENERGI

Under COP28 i Dubai i desember 2023, sluttet Norge seg til erklæringen «Statement on International Public Support for the Clean Energy Transition». Erklæringen ble initiert under

COP26 i Glasgow, og sier at signaturlandene skal stanse offentlig finansiering av fossile energiprosjekter uten renseteknologi, unntatt i begrensede og klart definerte tilfeller som er i tråd med 1,5-gradersmålet og målene i Parisavtalen.

Dette innebærer at Eksfin ikke kan bidra med finansiering til utbygging av ny infrastruktur til utvinning av olje og gass, med mindre det benyttes teknologi som fjerner eller reduserer utslippene ved produksjonen betydelig, f.eks. karbonfangst og -lagring, landstrøm og havvind. Med infrastruktur menes i denne sammenheng faste installasjoner eller flytende produksjons- eller lagringsenheter, som skal brukes til utvinning og foredling av olje og gass.

Eksfin kan bidra med lån og garantier til klima- og miljøteknologi (eksempel karbonfangst og -lagring) og HMS-tiltak på eksisterende infrastruktur til utvinning av olje og gass.

Eksfin kan finansiere salg og distribusjon av olje og gass når dette er nødvendig av hensyn til forsyningssikkerhet eller en rettferdig omstilling.

Eksfin skal bidra til omstillingen av leverandørindustrien og kan finansiere leverandørindustrien for fossil energi, så fremt prosjektet eller selskapet har bruksområder eller aktivitet ut over fossil energi.

3 EKSPORTORDNINGENE

3.1 EKSPORTORDNINGENES VIRKEOMRÅDE

Det kan gis lån under eksportkreditordningen og avdekning, inkl. i form av garantier, under Alminnelig garantiordning, Garantiordningen for investeringer i og eksport til utviklingsland (U-landsordningen), og Risikoavlastningsordning for norsk eksport til Ukraina (Ukraina-ordningen) i tilknytning til norsk eksport, eksport som i betydelig grad fremmer norsk interesse (vurderes skjønnsmessig i hver sak) og/eller leveranser til norske kjøpere i henhold til definisjonene i dette regelverket. Det kan også gis lån og garantier til klimavennlige investeringer i Norge med eksportpotensial i henhold til definisjonene i dette regelverket, og eksportrettede investeringer i Norge. I hvilke situasjoner avdekning kan gis under Alminnelig garantiordning, U-landsordningen og Ukraina-ordningen er mer utfyllende beskrevet i punktet om garantiens omfang og garantimottaker.

3.2 FINANSIERING AV FORSVARSMATERIELL

Ved eksportkreditter med løpetid over to år etter levering i tilknytning til forsvarsmateriell, skal Eksfin følge reglene for finansiering som følger av Arrangement for både lån og garantier. Forsvarsdepartementet har fullmakt til å gi unntak for kravet i Arrangement om egenandel dersom dette er i norsk sikkerhetspolitisk interesse og det kan hjemles i EØS-avtalen artikkel 123. Dersom Eksfin vurderer at et unntak for kravet om egenandel er relevant, skal Eksfin sende et brev til Forsvarsdepartementet og be om skriftlig godkjenning.

3.3 DEFINISJONER

Med *CIRR* menes Commercial Interest Reference Rate, som er minimumsrentesatser fastsatt for fastrentelån under Arrangement on Officially Supported Export Credits (heretter Arrangement).

Med *skip* forstås definisjonen av dette i Arrangement. Borerigger for olje- og gassvirksomhet og enheter som produserer olje og gass faller utenfor skipsdefinisjonen selv om de oppfyller kravene, men det må vurderes skjønnsmessig om slike enheter likevel kan defineres som skip dersom de ikke er bygget for å ligge stille.

Med *til havs* menes indre farvann, territorialfarvann, økonomisk sone, kontinentalsokkel og åpent hav.

Med *eksport* forstås levering av varer og arbeids- og tjenesteytelser, herunder overdragelse av teknisk kunnskap, lisens- og patentrettigheter og lignende, når oppgjør og/eller inntjening skal skje fra/i utlandet.

Med *norsk interesse* forstås eksporttransaksjoner med og i utlandet som fremmer norsk verdiskaping.

Leveranser til norske kjøpere

- 1) Følgende leveranser til norske kjøpere er også omfattet av eksportdefinisjonen:
 - a) Leveranser av utstyr og tjenester til skip og flyttbare innretninger til havs som bygges i utlandet
 - b) Leveranser av skip, flyttbare innretninger til havs, utstyr og tjenester til slike som har sin inntjening fra utenriksfart eller fra virksomhet utaskjærs og i ytre sjøområder.
 - i) Med *utenriksfart* menes enheter som ikke utelukkende går i fart mellom norske havner, men som (også) har fart mellom havner i Norge og utlandet eller mellom havner i utlandet.
 - ii) Med *virksomhet utaskjærs og i ytre sjøområder* forstås produksjon og tjenester utført minimum en nautisk mil utenfor grunnlinjen og som normalt har inntjening i utenlandsk valuta.
- 2) Faste installasjoner til anvendelse innenfor olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel eller fartøyer/plattformer med tilsvarende formål som en slik fast installasjon er ikke omfattet av eksportdefinisjonen.

Klimavennlige investeringer med eksportpotensial

- 1) Med klimavennlige investeringer med eksportpotensial menes investeringer som både:
 - vil ha en produksjon og/eller produsere løsninger som bidrar til å redusere klimagassutslipp. For sektorer der det er relevant, skal investeringen være i tråd med prinsippene i EUs taksonomi, med vekt på miljømål 1, og
 - forventes å medføre eksport i løpet av 5-10 år, selv om investeringen i seg selv ikke nødvendigvis medfører eksport på kort sikt. Eksfins deltakelse skal stå i forhold til forventet eksport.

3.4 EKSPORTKREDITTORDNINGEN

3.4.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Formålet med eksportkredittdordningen er å fremme norsk eksport. Dette skal gjøres ved å tilby kunder av norske eksportører eksportkreditter på internasjonalt konkurransedyktige

betingelser. Videre skal ordningen bidra til å finansiere eksportrelaterte investeringer og klimavennlige investeringer med eksportpotensial gjennom markedsmessige lån. Målgruppen for ordningen er norske eksportører av kapitalvarer og tjenesteytelser.

Ordningen skal også bidra til å oppnå formålet med skipsfinansieringstilbudet, og det er en egen målgruppe for dette tilbudet.

3.4.2 BESTEMMELSER FOR EKSPORTKREDITTORDNINGEN

Kravene i dette punktet gjelder også for skipsfinansieringstilbudet, med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for skipsfinansieringstilbudet.

Lån til eksportrettede investeringer i Norge

Under eksportkredittdordningen kan det gis markedsmessige lån til eksportrettede investeringer i Norge. Innretningen på slike lån skal speile virkeområde til garantitilbudet for tilsvarende investeringer. Lånene skal normalt være på mer enn 50 mill. kroner.

Lån til klimavennlige investeringer i Norge med eksportpotensial

Under eksportkredittdordningen kan det gis markedsmessige lån til klimavennlige investeringer i Norge med eksportpotensial. Lånene skal normalt være på mer enn 50 mill. kroner.

Kriterier for tilbud om lån

Tilbud om lån skal bidra til å utløse den kommersielle kontrakten mellom kjøper og selger ved at søknad om finansiering må foreligge før den kommersielle kontrakten inngås eller før den kommersielle kontrakten blir effektiv i tilfeller hvor kontrakter er inngått med forbehold om finansiering. Hvis det foreligger særskilte grunner, kan Eksfin tilby lån på markedsmessige vilkår selv om søknad ikke foreligger før kontrakten inngås. For lån til eksportrettede investeringer i Norge og klimavennlige investeringer med eksportpotensial i Norge, gjelder ikke kravet om søknad før kontrakt.

Alle søknader som faller innenfor det fastsatte regelverket, vil få tilbud om finansiering. Med det fastsatte regelverk menes dette regelverket, norsk lov, Arrangement, samt internasjonale lover, avtaler og konvensjoner som er relevante for det enkelte tilbud om finansiering.

Vilkår

Det kan gis lån på CIRR-vilkår i henhold til Arrangement. Tilbudet om lån på CIRR-vilkår kan i enkelte tilfeller inneholde et støtteelement i form av gunstigere rente enn det som kan oppnås i markedet. Som alternativ til fastrentelån på CIRR-vilkår kan det gis lån med markedsmessig rente i tråd med notifisert prisingsmekanisme¹ og regler i dette regelverk hvis transaksjonen kvalifiserer til lån på CIRR-vilkår. Øvrige vilkår for lån gis i henhold til Arrangement.

Lån på markedsmessige vilkår

¹ [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og om sammenslåingen og prisingsmekanisme: [Letter \(regjeringen.no\)](https://regjeringen.no).

Renten som tilbys til markedslån (garantipremier holdt utenom) skal settes på kommersiell basis og reflektere hva som blir betraktet som markedsrente for tilsvarende lån med tilsvarende sikkerhet. Eksfin skal søke å maksimere renteinntektene fra det enkelte lån.

Utlånsrenten skal ikke settes lavere enn den til enhver tid gjeldende «Base Price» for Eksfin. «Base Price» forstås som den syntetiske innlånsprisen til virksomheten tillagt administrasjonsgebyrer på til sammen 0,45 prosentpoeng, samt syntetiske kostnader ved å omgjøre fastrente til flytende rente og eventuelle syntetiske kostnader ved veksling fra norske kroner til den aktuelle lånevaluta. Den syntetiske innlånsprisen tar utgangspunkt i rentekurven for norske statsobligasjoner. I de tilfeller hvor private finansinstitusjoner er garantister for hele, eller en andel av lånet, vil det også tillegges en forholdsmessig risikopremie basert på markedsprisingen av «Credit Default Swaps» til den/de aktuelle finansinstitusjonen(er).

Markedsrente for tilsvarende lån skal dokumenteres og benyttes som minimumsrente. Fra denne minimumsrenten vil det kunne utledes renter i andre valuta og marginbindingsperioder. Det vil også bli justert for en eventuell risikopremie med kommersielle garantister. En av følgende informasjonskilder skal benyttes for å dokumentere markedsrenten (i prioritert rekkefølge):

- a) syndikatlånerente i det aktuelle lånet
- b) lånerente fra dokumenterte tilbud (ikke eldre enn én måned) fra tilsvarende långivere som Eksfin
- c) private finansinstitusjoners prising som er gjort tilgjengelig fra OECD (jf. prising i Arrangements sektoravtale for fly).

Der hvor Eksfin ikke er deltaker i et syndikat, hvor det ikke finnes dokumenterbare tilbud fra andre tilsvarende långivere og hvor det ikke er tilgjengelig priser fra OECD, skal Eksfin benytte ESAs referanserente som gulv for fastsettelsen av utlånsrenten. ESAs referanserente skal beregnes i henhold til ESAs retningslinjer for beregning av referanserente: EFTA Surveillance Authority's State aid Guidelines Part VII: Rules Regarding Applicable Rates – Reference and Discount Rates, samt i henhold til notifisert og godkjent anvendelse av retningslinjene for garanterte eksportlån fra Eksfin. Referanserenten tar utgangspunkt i angitt basisrente tillagt en margin som velges fra ESAs påslagsmatrise ut fra garantistens rating. Hver gang en ny ESA basisrente i NOK blir fastsatt, vil Eksfin med tilsvarende metode beregne en basisrente for andre hovedvalutaer (f.eks. USD, EUR og GBP). Eksfin kan omregne basisrenten for de ulike valutaslag til en fast margin over en flytende rente (f.eks. 1M IBOR, 3M IBOR eller 6M IBOR) uttrykt i IBOR i de respektive valutaene. Omregningen gjøres basert på markedspriser for bytte mellom faste og flytende renter i de respektive valutaer og løpetider.

3.5 ALMINNELIG GARANTIORDNING

3.5.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Formålet med Alminnelig garantiordning er å fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet. Målgruppe er bedrifter og næringsdrivende som bidrar til norsk eksport eller investeringer i utlandet.

3.5.2 BESTEMMELSER FOR ALMINNELIG GARANTIORDNING

Kravene i dette punktet, med unntak av punkt om risikostyring og rapportering om uventet tap, gjelder også for U-landsordningen og Ukraina-ordningen.

3.5.2.1 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Garantiens omfang og garantimottaker

Garantimottaker kan være enhver som får avdekket risiko som beskrevet under. Eksportgarantier kan dekke både kommersiell og politisk risiko. Garanti kan stilles for avdekning av risiko i forbindelse med:

1. kredittsalg.
2. finansiering av kjøper.
3. annen kredittgiving og lignende i tilknytning til norsk eksport.
4. finansiering av eksportvarelagre samt produksjon og levering av eksportvarer under faste salgskontrakter.
5. gjennomføring av kontrakter om leveranse som nevnt i definisjonene ovenfor². Risiko i forbindelse med anbuds-, forskudds- og fullførelsesgaranti som et norsk foretak må stille overfor kjøper og risiko for at kjøper uberettiget utnytter den norske garanti.
6. salgsarbeid i utlandet og andre eksporttiltak.
7. leveranser fra utenlandsk kontraktspart som skal inngå i leveranser fra norsk eksportnæring som nevnt i definisjonene ovenfor³.

Garanti som nevnt over kan gis for norsk eksport som er knyttet til kontrakt mellom utenlandske kontraktsparter på en slik måte at oppgjør til den norske eksportør er avhengig av betaling fra den endelige kjøper.

Politisk risiko ved eksport

Dekning av politisk risiko kan omfatte tap som følge av manglende kontraktoppfyllelse som skyldes:

1. Krig, indre uroligheter, grensesperringer, naturkatastrofer, nye lover, offentlige restriksjoner, ekspropriasjon, moratorier og lignende forhold i utlandet.
2. At en fremmed stat, offentligrettslig institusjon eller offentlig selskap ikke oppfyller sine kontraktsmessige forpliktelser. Som offentlig selskap kan også regnes selskap som det er alminnelig å anta vil bli støttet av staten i tilfelle betalingsvansker.
3. Vedtak av norske eller utenlandske myndigheter eller lignende, for eksempel boikott.
4. Ustabilitet eller svikt i samfunns- og myndighetsfunksjonene som finner sted i forbindelse med politiske og/eller økonomiske omveltninger i vertslandet.

² Eksport, norsk interesse og leveranser til norske kjøpere.

³ Eksport, norsk interesse og leveranser til norske kjøpere.

5. Dekning av politisk risiko omfatter også tap som oppstår ved tiltak som treffes fordi forhold som nevnt ovenfor antas å ville inntre.

Kommersiell risiko ved eksport

Dekning av kommersiell risiko kan omfatte tap som følge av at privat utenlandsk kontraktspart eller garantist blir betalingsudyktig eller av andre grunner, som ikke skyldes den norske kontraktsparts forhold, unnlater å oppfylle sine forpliktelser under vedkommende avtale.

Hvor garanti gis direkte til bank, finansinstitusjon, garantiinstitusjon, syndikat e.l. i forbindelse med finansiering av norsk eksport, kan garantidekningen også omfatte manglende betalingsinngang som skyldes den norske kontraktsparts forhold.

Dekning av kommersiell risiko omfatter også tap som oppstår ved tiltak som treffes fordi forhold som nevnt ovenfor antas å ville inntre.

3.5.2.2 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

- Ved dekning av kommersiell risiko kan garantien ikke overstige 90 pst. for den del av den totale kreditt som forfaller de første åtte år. Betalingsterminer som forfaller senere enn åtte år etter utbetaling av lånet kan dekkes fullt ut.
- Hvis det ytes eller avdekkes kredittforsikring gitt i form av generalgaranti kan inntil 95 pst. dekkes når særlige grunner foreligger.
- Politisk risiko kan dekkes med inntil 100 pst.

3.5.2.3 BESTEMMELSER FOR INVESTERINGSGARANTIER

Anvendelse

Med *investeringer* forstås innskudd av kapital, produksjonsutstyr eller andre økonomiske ytelser i en bedrift. Lån til bedriften kan også regnes som investering. Garantiperioden kan ikke overstige 20 år.

Garantiens omfang og garantimottaker

Garantimottaker kan være enhver som får avdekket risiko som beskrevet under.

Investeringsgarantier dekker kun politisk risiko. Garanti kan stilles for avdekning av:

1. Risiko i forbindelse med selve investeringen
2. Risiko i forbindelse med lån som ytes til bedriften i forbindelse med investeringen, eller når lånet har karakter av investering
3. Risiko i forbindelse med garantiforpliktelser som investor overtar i forbindelse med investeringen kan også omfattes av garantien

Politisk risiko ved investeringer

Dekning av politisk risiko kan omfatte tap som følge av:

1. Ekspropriasjon, konfiskering eller lignende inngrep fra utenlandske myndigheters side
2. Ødeleggelse av formuesgoder ved krigshandlinger, opprør eller lignende uroligheter og naturkatastrofer som ikke naturlig vil falle inn under en naturskadeforsikring
3. Betalingsforbud, moratorier, valutarestriksjoner eller lignende hindringer for betaling eller overføring av kapital, renter eller utbytte
4. Kontraktsbrudd fra vertslandets myndigheter

5. Tap som følge av ustabilitet eller svikt i samfunns- og myndighetsfunksjonene som finner sted i forbindelse med politiske og/eller økonomiske omveltninger i vertslandet og som svekker forutsetningene for å kunne utnytte investeringen i den grad at den eller dens avkastning kan sies å ha gått tapt
6. Vedtak av norske eller utenlandske myndigheter eller lignende, for eksempel boikott

3.5.2.4 BESTEMMELSER FOR KORTSIKTIG KREDITTFORSIKRING

Generelt

I tråd med EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sine retningslinjer for kortsiktig eksportkredittforsikring er "eksportkredittforsikring" ("*export-credit insurance*") definert som et forsikringsprodukt for kommersiell og politisk risiko tilknyttet betalingsplikt i en eksporttransaksjon. Med kortsiktig menes eksportkredittforsikring med kortere enn to års risikoperiode ("*risk period*"). EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sine retningslinjer definerer hvilke risikoer som er "marketable risks", samt hvilke risikoer som er "non-marketable risks".

Eksfins tilbud av kredittforsikring

Eksfin kan tilby kortsiktig eksportkredittforsikring tilknyttet såkalt "non-marketable risks". Eksfin kan også reforsikre private kredittforsikringstilbydere sine forsikringer innenfor "non-marketable risks". Eksfin kan ikke tilby kortsiktig kredittforsikring tilknyttet såkalt "marketable risks". De til enhver tid gjeldende retningslinjer for kortsiktig kredittforsikring fra EFTAs overvåkningsorgan (ESA) skal overholdes, jf. [State aid guidelines for short-term export credit insurance](#).

Eksfins tilbud av kortsiktig kredittforsikring skal være et supplement til markedet. Eksfin kan kun tilby kredittforsikring når eksportørene ikke får tilstrekkelig kredittforsikring i det private markedet.

3.5.3 RISIKOSTYRING OG VURDERING AV UVENTET TAP

Med «uventet tap» menes i denne sammenheng det beregnende mulige tapet utover forventet tap i en gitt portefølje innenfor en gitt tidshorisont for et gitt konfidensnivå, gitt kredittvurderingene og korrelasjonene som legges til grunn. Eksfin skal beregne uventet tap i garantiporteføljen til Alminnelig garantiordning innenfor en tidshorisont på ett år. Hensikten med beregningen er å synliggjøre hvilket tap som kan oppstå i ett enkeltår i tillegg til beregnet forventet tap, gitt en rekke forutsetninger

Eksfin skal beregne uventet tap (som skyldes kreditt- og konsentrasjonsrisiko) ved bruk av både regulatorisk og internt fastsatt tapsandel ved mislighold (såkalt LGD – «Loss Given Default») ved konfidensnivåene 99,0 pst. og 99,9 pst. for porteføljen som inngår i beregningsgrunnlaget under Alminnelig garantiordning og rapportere om dette til NFD i de halvårslige risikorapportene. Eksfin skal rapportere beregningen av uventet tap sammen med annen informasjon som bidrar til få frem helheten til utviklingen i risikoen i porteføljen.

Med beregningsgrunnlaget (for beregning av uventet tap) menes her summen av gjeldende tilbud, utestående garantier og fordringer i steg 1 og 2 etter prinsippene i IFRS 9 på rapporteringstidspunktet. Alle engasjement som er i steg 3 etter prinsippene i IFRS 9 på rapporteringstidspunktet og alle engasjement som var i steg 3 per 31. desember 2021 holdes utenfor beregningsgrunnlaget.

Dersom beregnet uventet tap (med internt fastsatt LGD), ved et konfidensnivå på 99,0 pst., for samlet portefølje under Alminnelig garantiordning overskrider, eller forventes innen neste rapportering å overskride minst en av følgende skranker: (i) 15 mrd. kroner eller (ii) 15 pst. av beregningsgrunnlaget⁴, skal Eksfin redegjøre særskilt for hvorfor risikoen i porteføljen er høy. Dersom beregnet uventet tap for porteføljen som inngår i beregningsgrunnlaget under Alminnelig garantiordning overskrider, eller forventes innen neste rapportering å overskride minst en av følgende skranker: (iii) 20 mrd. kroner eller (iv) 20 pst. av beregningsgrunnlaget skal Eksfin i tillegg redegjøre særskilt for hva som evt. kan gjøres for å redusere risikoen.

Eksfin skal som en del av saksbehandlingen sin av nye søknader om garantier til nye vesentlige engasjementer beregne hvordan samlet uventet tap, ved et konfidensnivå på 99,0 pst., i porteføljen vil påvirkes av å innvilge søknaden, før en beslutning om å innvilge søknaden tas.

For engasjementene utenfor beregningsgrunnlaget skal Eksfin utarbeide og rapportere anslag på risikoen (mulig tap) for å få frem et mer fullstendig bilde av kredittrisikoen i Alminnelig garantiordning.

Modellen for beregning av uventet tap og terskelverdiene skal evalueres annethvert år i lys av erfaringene som gjøres med disse.

3.6 GARANTIORDNING FOR INVESTERINGER I OG EKSPORT TIL UTVIKLINGSLAND (U-LANDSORDNINGEN)

3.6.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Formålet med U-landsordningen er å fremme norsk eksport og norske investeringer i land som av OECD er definert som lavere mellominntektsland, lavinntektsland og minst utviklede land, med høyere risiko enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning. Målgruppe er bedrifter og næringsdrivende som bidrar til norsk eksport eller investeringer i utlandet.

3.6.2 BESTEMMELSER FOR U-LANDSORDNINGEN

Alle bestemmelser under Alminnelig garantiordning, unntatt punkt om risikostyring og rapportering om uventet tap gjelder U-landsordningen. Avsnittene nedenfor omtaler bestemmelser for U-landsordningen som kommer i tillegg.

3.6.2.1 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Geografisk anvendelse

Garanti etter disse reglene kan gis for norske investeringer i og eksport til land som av OECD er definert som lavere mellominntektsland, lavinntektsland og minst utviklede land. Ordningen skal primært dekke land og regioner som er gitt høy prioritet i norsk bistand.

⁴ Tallstørrelsen beregnes ut fra siste rapportering om uventet tap.

Garantien kan gis når risikoen som er forbundet med kreditten medfører at vedkommende risiko ikke anses egnet for dekning under Alminnelige garantiordning, men hvor det av bistandspolitiske grunner kan være ønskelig å tilgodese særlig utviklingsfremmende prosjekter.

Investeringsgarantier

Det forutsettes at det normalt foreligger tillatelse fra vedkommende utviklingslands myndigheter for overføring av kapital, renter og utbytte i form av generell lovgivning, multilateral eller bilateral avtale om beskyttelse av investeringer.

Garantimottaker skal betale en garantipremie som avhenger av hvilke risikotyper garantien omfatter.

Eksportgarantier

Dersom gjelden skal betjenes fra innenlandske kilder og landet ikke har fullt ut konvertibel valuta, forutsettes det at mottakerlandets myndigheter normalt gir garanti eller avgir en erklæring om at debitor kan omveksle lokal valuta til internasjonal konvertibel valuta og overføring av den nødvendige valuta ut av landet. Et slikt krav kan fravikes dersom landets lovgivning gir slik beskyttelse.

3.6.3 FORVALTNING AV ORDNINGEN

Balansekrav

U-landsordningen skal gå i balanse på lang sikt når det tas hensyn til statlig grunnfond til tapsdekning, jf. punkt 8.2.3 i Økonomiregelverket..

Grunnfond

Det er bevilget midler til et grunnfond for å dekke tap slik at Eksfin skal kunne ta større risiko under U-landsordningen enn under sin Alminnelige garantiordning. Grunnfondet er 450 mill. kroner.

Grunnfondet skal dekke eventuelle utbetalinger under ordningen som overstiger premieinntekter og eventuelle gebyrer det aktuelle år. Grunnfondet er plassert på en egen ikke rentebærende konto i Norges Bank som administreres av Eksfin. Eksfin kan overføre midler fra grunnfondet dersom midler under ordningen ikke dekker utbetaling under garantier og administrasjonskostnader. Eksfin skal orientere NFD om hvordan behovet for midler fra grunnfondet har framkommet og gi en vurdering av hvordan grunnfondet skal bygges opp igjen.

Eksfin skal overføre garantipremier og evt. gebyrer mottatt fra investor/eksportør og gjenvunnet erstatningsbeløp til grunnfondet inntil det når sin vedtatte størrelse. Når grunnfondet er fylt opp til sin opprinnelige ramme på 450 mill. kroner, skal all overskytende likviditet plasseres på Eksfins rentebærende konto for ordningen. Eksfin skal ha systemer og rutiner som sikrer oversikt over ubenyttede grunnfondsmidler til enhver tid.

3.7 RISIKOAVLASTNINGSORDNING FOR NORSK EKSPORT TIL UKRAINA (UKRAINA-ORDNINGEN)

3.7.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Formålet med ordningen er å fremme norsk eksport og norske investeringer i Ukraina, med høyere risiko enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning. Målgruppe er bedrifter og næringsdrivende som bidrar til norsk eksport eller investeringer i Ukraina.

3.7.2 BESTEMMELSER FOR UKRAINA-ORDNINGEN

Alle bestemmelser under Alminnelig garantiordning, unntatt punkt om risikostyring og rapportering om uventet tap gjelder Ukraina-ordningen. Avsnittene nedenfor omtaler bestemmelser for Ukraina-ordningen som kommer i tillegg.

3.7.2.1 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Geografisk anvendelse

Garanti etter disse reglene kan gis for norske investeringer i og eksport til Ukraina.

3.7.3 FORVALTNING AV ORDNINGEN

Under ordningen kan Eksfin, innenfor rammene som settes av internasjonalt regelverk for eksportfinansiering, ta høyere risiko enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning. Risikoen i Ukraina er høy, og det er stor usikkerhet som kan være vanskelig å vurdere og kvantifisere. Stortinget har bevilget en tapsavsetning på 126 mill. kroner for å ta høyde for høy risiko.

Dersom det blir utbetalinger under ordningen skal disse først dekkes av opparbeidet fondskapital, og deretter av allokert tapsavsetning. Eksfin skal løpende følge med på risikoen og likviditeten i ordningen og omtale ordningen særskilt i de jevnlige rapporteringene til NFD. Ved negativ likviditet i ordningen skal NFD informeres.

Unntak fra krav om dekningsgrad

I perioden 2025 til 2030 er det gjort et midlertidig unntak for Ukraina fra standardvilkåret om at en garanti ikke kan overstige 90 pst. ved dekning av kommersiell risiko. Politisk risiko kan dekkes med inntil 100 pst. i henhold til standardvilkårene under eksportordningene.

4 MARKEDSMESSIGE ORDNINGER UTEN KRAV TIL EKSPORT

4.1 GARANTIORDNING FOR BYGGELÅN TIL SKIP, FARTØY OG INNRETNINGER TIL HAVS (BYGGELÅNSGARANTIORDNINGEN)

4.1.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Formålet med garantiordningen for byggelån til skip⁵, fartøy og innretninger til havs⁶ er, gjennom risikoavlastning for private banker, å bidra til å sikre at norske skipsverft, offshoreverksteder og annen relevant virksomhet oppnår byggelån og på den måten bidra til økt aktivitet. Målgruppen er selskaper som er lokalisert i Norge og som produserer enhetene som omfattes av ordningen.

4.1.2 KRITEIRER FOR TILBUD OM GARANTI

Anvendelse

Byggelånsgarantier og forskuddsgarantier kan utstedes under ordningen. Garantier etter disse reglene kan gis for lån til selskap lokalisert i Norge for følgende aktiviteter:

- Bygging eller ombygging av skip
- Bygging eller ombygging av fartøy under 100 brutto tonn som kan registreres i norsk skipsregister og som skal brukes i næring
- Bygging eller ombygging av fartøy uten fremdriftsmaskineri
- Bygging, ombygging eller sammenstilling av innretninger til havs eller produksjon av vesentlige underleveranser til disse

Garantiens omfang

Det er et vilkår for å oppnå garanti at kjøper innbetaler en andel, normalt minimum 20 pst. av kontraktssummen i løpet av byggeperioden. Andelen bestemmes av Eksfins risikovurdering av forhold som anses relevante i hver enkelt sak. Risikofaktorer som vurderes er bl.a. antakelser om verftets gjennomføringsevne og finansieringsbehov gjennom byggeperioden, vurdering av teknisk risiko relatert til byggeprosjektet, finansiell soliditet hos kjøper og tilfredsstillende opplysninger vedrørende kjøperens finansieringsplan for fartøyet.

Risikoavdekning kan kun gis i tilfelle hvor det dokumenteres at kjøpet av det aktuelle skipet, fartøyet eller innretningen er finansiert på en tilfredsstillende måte.

Byggelånet skal være relatert til kostnader som påløper i det prosjekt kontrakten gjelder og skal senest forfalle til betaling ved avslutning av prosjektet.

4.1.3 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

- Det skal for samtlige garantier under denne ordningen etableres en formell og reell

⁵ Som *skip* er definert i dette regelverk

⁶ Som *til havs* er definert i dette regelverk.

risikofordeling på pari passubasis. Med pari passu menes at partene i alle henseender skal stå likt i den relative fordeling.

- Under byggelånsgarantiordningen kan Eksfin dekke risiko med inntil 75 pst. av byggelånet og 75 pst. av forskuddsgarantiene til reder.
- Betaling for risiko skal minimum være den samme som medvirkende bank eller finansinstitusjon krever.

4.2 GARANTIORDNING FOR KRAFTINTENSIV INDUSTRI KRAFTKJØP (KRAFTGARANTIORDNINGEN)

4.2.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Garantiordningen for kraftintensiv industris kraftkjøp skal medvirke til at aktørene kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår. Målgruppen er selskaper registrert i Norge med virksomheter innenfor trelast og trevare, treforedling, kjemisk produksjon og metaller, og som har et årlig kraftforbruk på minst 10 GWh.

4.2.2 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Med *kraftintensiv virksomhet* menes virksomheter som faller innenfor næringskodene 16, 17, 20 og 24 i henhold til Norsk standard for næringsgruppering (SN 2007), og innenfor målgruppen. Også virksomheter som tilfredsstiller kravet til kraftforbruk, og som ville falt innenfor næringskodene 20, 21, 24 og 27 i henhold til Norsk standard for næringsgruppering (SN2002) omfattes av definisjonen.

Anvendelse

Kun garantier til finansiering av langsiktige kraftavtaler i industrien kan utstedes under ordningen.

Rammebetingelser

Garantier etter disse reglene kan gis for kraftintensiv industris kjøp av kraft på langsiktige vilkår. Det stilles følgende rammebetingelser:

- Garantier kan gis til enkeltvirksomheters kraftkjøp eller til kraftkjøp foretatt av en sammenslutning av virksomheter (konsortier) innenfor kraftintensiv industri.
- Garantier kan stilles både overfor kraftselger og banker eller andre långivere som finansierer kraftkjøpet. Eksfin garanterer ikke for at kraftselger oppfyller sine plikter etter en langsiktig kraftavtale.
- Kraftavtaler det garanteres for må være inngått med en kraftselger i EØS-området. Dette inkluderer både omsettere av kraft og kraftprodusenter.
- En kraftavtale må ha en varighet på minst syv år for å bli omfattet av ordningen. Det kan ikke garanteres for kraftavtaler med en varighet på mer enn 25 år.

Garantiens vilkår

I de tilfellene der Eksfin har stilt garanti, må overdragelse eller annen disposisjon over kraftavtalen godkjennes av Eksfin, som da vil vurdere vilkårene i garantiavtalen for å sikre at ordningen er på forretningsmessige vilkår.

4.2.3 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

Garantiens omfang

Garantier kan til enhver tid maksimalt dekke 80 pst. av den underliggende forpliktelsen som garantien svarer mot. Ved mislighold kan Eksfins tapsdekning maksimalt utgjøre 80 pst. av det tapet som oppstår.

- Garantier skal tilbys på ordinære forretningsmessige vilkår og i tråd med fastsatte prinsipper i EØS-avtalen, jf. [ESA beslutning 56/11/COL](#) . Garantiene skal være koblet til en konkret kraftavtale, for et angitt beløp eller beløpsandel og for en begrenset tidsperiode. Garantipremiene skal ta hensyn til risiko på en måte som gjør at ordningen er selvfinansierende på lang sikt. Premiene skal reflektere følgende tre faktorer; (i) kapitalkostnad knyttet til relevant kapitaldekningskrav; (ii) alminnelig kredittrisiko; og (iii) dekningen av garantiordningens administrasjonskostnader. Eksfin skal minst en gang i året vurdere om de premier som tilbys er tilstrekkelige for å sikre at ordningen er selvfinansierende.
- Ved garantistillelse der kraftkjøper er et konsortium skal de faktiske brukerne av kraften være betalingsansvarlige for sine respektive andeler, i den grad dette synes nødvendig ut fra forutsetningen om at ordningen skal gå i balanse. Eksfin skal om nødvendig stille krav til innholdet i avtalen mellom deltakerne i konsortiet og eventuelt til avtalen med deres morselskaper.
- Ved inngåelse av garantier skal Eksfin også vurdere kraftselgers soliditet og kreve morselskapsgarantier bankgarantier eller liknende dersom dette synes nødvendig.
- Garantien skal på en rimelig måte reflektere nåværende og fremtidig forbruk hos kraftkjøper.

4.3 DET MIDLERTIDIGE SKIPSFINANSIERINGSTILBUDET

Det midlertidige skipsfinansieringstilbudet er Eksfin sitt tilbud av lån og garantier for lån til redere i Norge sine kjøp av skip som definert i dette regelverket fra verft i Norge når skipene skal brukes i Norge.

Det er opprettet en egen ordning for garantiene, mens lån under skipsfinansieringstilbudet dekkes av eksisterende utlånsfullmakter og bevilgninger for eksportkredittdordningen.

Tilbudet ble opprettet som et treårig tilbud, men har siden blitt forlenget midlertidig. Tilbudets midlertidighet begrenser likevel ikke løpetid på lån/garantier og har ikke betydning for tilbud om lån/garantier eller lån/garantier som allerede er utstedt.

4.3.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Formålet med skipsfinansieringstilbudet er å bidra til at redere i Norge oppnår finansiering på markedsmessige vilkår og dermed medvirke til økt aktivitet for skipsverft i Norge. Dette skal gjøres ved å tilby lån og garantier på markedsmessige vilkår. Målgruppen er verft og underleverandører i Norge.

4.3.2 KRITERIER FOR TILBUD OM LÅN OG GARANTI

Det kan gis lån og garanti for lån til selskaper registrert i Norge til kjøp av skip, inkludert utstyr og tjenester til slike, når disse enhetene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge. Tilsvarende som virkeområdet i Arrangements sektoravtale for skip omfattes nye skip og større ombygginger.

Det skal foretas vurderinger tilsvarende Arrangements tilhørende anbefalinger om håndtering av miljø, antikorrupsjon m.m.

Bestemmelser om midlertidig lånetilbud

Det kan kun gis lån på markedsmessige vilkår i henhold til notifisert prisingsmekanisme og regler i dette regelverket⁷.

Bestemmelser om midlertidig garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen)

Långivergarantier kan utstedes under ordningen.

Garantier kan stilles både overfor norske finansforetak og tilsvarende virksomheter i utlandet. Med *finansforetak* menes virksomheter som faller innenfor Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven).

4.3.3 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

Bestemmelser om midlertidig lånetilbud

Med unntak av rentebestemmelser skal vilkårene følge Arrangements sektoravtale for skip.

Skipsgarantiordningen

- Garantien skal tilbys på markedsmessige vilkår og i tråd med fastsatte prinsipper i EØS-avtalen.
- Det skal ikke gis tilbud om garanti eller garanti til låntakere som er i økonomiske vanskeligheter.
- Garantien skal være koblet til en konkret finansiell transaksjon, for et angitt beløp og for en begrenset tidsperiode.
- Det skal etableres en formell og reell risikofordeling på pari passu vilkår for hver enkelt transaksjon mellom Eksfin og medvirkende bank(er) og/eller finansforetak. Eksfin tar dermed utgangspunkt i transaksjonsspesifikk markeddata ved fastsetting av vilkår for garantien, men likevel i tråd med vilkårene i Arrangements sektoravtale for skip.
- Garantien kan til enhver tid, inkl. ved mislighold, maksimalt dekke 75 pst. av det underliggende låneengasjementet.

⁷ [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og om sammenslåingen og prisingsmekanisme: [Letter \(regjeringen.no\)](https://regjeringen.no).

5 OPPFØLGING AV ORDNINGER UNDER AVVIKLING

For ordninger som er avvirket skal Eksfin følge opp alt utestående ansvar. Likviditet i ordninger, utover midler som er nødvendig for forvaltning av den aktuelle ordningen og å sikre statens verdier, skal overføres til statskassen i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene.

Oversikt over alle ordninger som er avvirket går fram av Hovedinstruksen.

6 FORVALTNING OG SAKSBEHANDLING INKL. OPPFØLGING OVERFOR AVTALEPART

Kravene i de følgende punktene gjelder for alle ordningene med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for den enkelte ordning.

6.1 SØKNADSBEHANDLING

Eksfin treffer avgjørelse om innvilgelse, utbetaling, oppfølging og endring av enkeltstående utlån og garantier og kan inngå og signere all dokumentasjon knyttet til enkeltstående utlån og garantier på vegne av staten. Eksfin kan opptre som agent.

Saksbehandlingen skal følge reglene i stortingsvedtak, forvaltningsloven og krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd. Usaklig forskjellsbehandling skal unngås. Som en del av behandling av søknader skal Eksfin gi veiledning om lån og garantier, men det statlige oppdraget om generell eksportrådgiving er ikke en del av Eksfins ansvarsområde. Eksfin skal sørge for at tilbudet er kjent og tilgjengelig for målgruppene innenfor de enkelte ordningene.

Krav til tilbudsbrev og avslagsbrev

Med tilbud i denne sammenheng menes endelig tilbud etter kredittvedtak. Eksfin skal ha retningslinjer for kredittvurdering og for når tilbud faller bort. Tilbud om lån og garantier skal inneholde vilkår og tidsfrist for aksept. Avslåtte søknader skal bekreftes med avslagsbrev. Avslagsbrev skal inneholde opplysninger om at det ikke er klageadgang på slike vedtak fattet av Eksfin, jf. forvaltningslovforskriften § 21 a, med mindre annet er bestemt under den enkelte ordning.

Eksfin skal til enhver tid ha oversikt over tilbud om lån og garantier og utestående lån og garantier inkl. endringer i form av nedtrapping eller bortfall. Det vises til øvrige krav i Økonomiregelverkets punkt 8.3.4 om registrering av tilbud om garanti/garantiansvar.

6.2 OPPFØLGING OG KONTROLL

Oppfølging og kontroll av lån og/eller garantier i nedbetalingsperioden skal tilpasses risiko, vesentlighet og egenart i tråd med føringer i Hovedinstruksens punkt om styring og kontroll. Oppfølgings- og kontrolltiltak skal normalt baseres på mottatt innrapportering fra avtalepartene, i tråd med Eksfins vilkår.

6.3 TAPSBEGRENSNING

Adgang til å gjøre endringer i betingelser m.m for lån under eksportkredittordningen

I tilfeller hvor låntaker har betalingsproblemer og/eller misligholder lånet skal Eksfin iverksette tiltak for å sikre statens samlede verdier. I slike tilfeller kan lån under ordningen restruktureres, låneavtaler kan endres, det kan gis avdragsutsettelse, foretas debitorskifte og/eller tvangssalg. Det kan også foretas nødvendige utlegg og gis lån på markedsmessige vilkår.

Eksfin kan, når hensynet til statens samlede interesser tilsier det, refinansiere på markedsmessige vilkår lån hvor garantiordningenes risikoavdekning er minimum 70 prosent. Ved refinansiering i medhold av denne bestemmelsen gjelder ikke kravet om at tilbud om lån skal bidra til å utløse den kommersielle kontrakten mellom kjøper og selger.

Tapsbegrensende tiltak under garantiordningene

Ved mislighold og mulighet for mislighold skal Eksfin reagere raskest mulig og sette i verk egnede tiltak for å søke å unngå tap. Slike tiltak kan være (ikke-uttømmende liste):

- nedbetalingsordninger
- rettslig forfølgning
- konkursbegjæring
- erverv av aksjer og opsjoner, herunder kjøp eller overtagelse av aksjer, konvertering av lån til aksjer, etablering av aksjeselskap og innskudd av aksjekapital (med forbehold om fullmakt fra Stortinget)
- realisering av aktiva, herunder avhendelse av aksjer, oppløsning av aksjeselskap og inngåelse av salgskontrakter
- inngåelse av avtaler om betingelser for fremtidig avhendelse av aksjer
- midlertidig drift eller deltagelse i drift av pant
- yte lån på markedsmessige vilkår
- yte eller garantere for ansvarlige lån og/eller konvertible lån
- yte eller garantere for lån til å overta pant fra foranstående eller sidestilte panthavere
- stille nye garantier også i situasjoner der dette ikke er forbundet med ny eksport
- salg av fordring
- innfrielse og videresalg av lån som står i fare for å bli misligholdt

Eksfin skal i oppfølgingen av tiltakene etterstrebe å delta på minst like gode vilkår som tilsvarende kreditorer og medgarantister. Formålet med tiltakene skal være å få dekning av krav, og tiltakene skal kun vare så lenge det er nødvendig for kravdekning. Eksfin skal søke å begrense det totale omfanget av sine eierposisjoner.

Vesentlighet i misligholds- og gjenvinningsarbeidet

I tråd med Økonomiregelverket skal Eksfin informere departementet om vesentlige forhold. Følgende elementer *kan* trekke i retning av at en misligholds- eller gjenvinningssak kan anses som vesentlig:

- saker med prinsipiell betydning
- særlig store engasjementer

- saker der det kan bli behov for å bruke trekkfullmakten
- saker som kan føre til at balansekravet ikke oppfylles
- saker med handelspolitiske og/eller utenrikspolitiske aspekter
- saker med omdømmerisiko

Bruk av tapsbegrensende virkemidler som ikke spesifikt er nevnt ovenfor og erverv og avhending av aksjer og opsjoner anses som vesentlig, og departementet skal informeres om dette.

Gjenvinning

Eksfin skal drive aktiv gjenvinning etter utbetaling under garantier både overfor private og offentlige debitorer og garantister mv.

6.4 EVALUERING

Departementet skal med noen års mellomrom i samarbeid med Eksfin sørge for at det gjennomføres evalueringer av ordningene som virksomheten forvalter.

6.5 FORVALTNING AV EKSPORTKREDITTORDNINGEN

Kravene i dette punktet gjelder også for lån under skipsfinansieringstilbudet med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for skipsfinansieringstilbudet.

Lånene skal gis i tråd med vedtak fra Stortinget og stå på statens balanse. Rammer for utlån under ordningen fastsettes av Stortinget. Summen av nye utlån i ett år må ikke overstige de rammer Stortinget fastsetter.

Eksfin kan gi tilbud om lån i norske kroner og fremmed valuta.

6.5.1 HÅNDTERING AV KREDITTRISIKO I EKSPORTKREDITTORDNINGEN

Alle utlån eller deler av lån under eksportkredittdordningen hvor risiko ikke er avdekket gjennom Eksfins garantiordninger, skal være garantert enten av statlige eksportgaranti-institusjoner og/eller finansinstitusjoner med god rating i henhold til gjeldende kredittretningslinjer for Eksfin.

Eksfin kan som alternativ til garanti sikre små lån og mindre deler av store lån til utviklingsland og fremvoksende økonomier med sikkerhet i kontantdepot.

Eksfin skal ha en policy for håndtering av kredittrisiko under eksportkredittdordningen i henhold til følgende føringer:

1. Måltallet for årlig maksimalt kredittrisikotap settes til 0,02 pst. (2 basispunkter) av porteføljen. På bakgrunn av at porteføljen under eksportkredittdordningen er forholdsvis liten og med et begrenset utvalg av låntakere og garantister, vil tilfeldig variasjon kunne slå ut slik at kredittap kan bli både vesentlig større og mindre enn det som følger av misligholdsstatistikk og forventede tap basert på store porteføljer.
2. Eksponering mot en enkelt garantist skal som hovedregel ikke overstige 15 pst. av totalporteføljen. Eksponering mot enkelt garantister med konsesjon for å drive

bankvirksomhet i Norge og som har en kredittrating fra AAA til A- skal ikke overstige 25 pst. av totalporteføljen⁸ Det er ingen øvre grense for lån der risiko dekkes av Eksfins garantiordninger.

3. Innenfor rammene av statens føringer kan Eksfin godkjenne motparter, fastsette kredittrammer per garantist og avgjøre den enkelte utlånssak.

6.5.2 KRAV TIL GARANTIST - MINIMUM RATINGNIVÅ

Statlige eksportgarantiinstitusjoner og finansinstitusjoner (banker og forsikringsselskaper) både innenfor og utenfor OECD-området kan være garantister. Alternativt kan risiko for lånene under eksportkredittordningen avdekkes under Eksfins garantiordninger i henhold til krav om dette nedenfor.

Følgende krav til minimum ratingnivå gjelder for garantister for lån under eksportkredittordningen, som må sees i sammenheng med kravene i Hovedinstruksen om håndtering av kredittrisiko i eksportkredittordningen:

1. Minimum ratingnivå for garantister og for finansinstitusjoner det etableres kontantdepot i, settes til BBB eller tilsvarende ved avtaleinngåelse.
2. Ratingkravet BBB gjelder også for agentbanker. Dersom lånebeløpet utbetales gjennom agentbanken, settes minimum ratingkrav til BBB+.
3. Eksfin har gjennom låneavtalene en rett, men ikke plikt, til å kreve skifte av garantist dersom garantistens rating faller og blir lavere enn minste akseptable rating, som er lik BBB. Eksfin kan utelate ratingklausulen dersom særskilt begrunnelse foreligger.
4. Innenfor en samlet eksponering på maksimalt 300 mill. kroner kan det inntil videre aksepteres garantister med minimum ratingnivå BB for lån i eksportkredittordningen. Eksponering mot en enkelt garantist med ratingnivå BB skal ikke overstige 25 pst. av rammen på 300 mill. kroner.

6.5.3 KRAV TIL GARANTIORDNINGENS RISIKOAVDEKNING FOR EKSPORTKREDITTDORDNINGEN

Eksfin har unntak fra bestemmelsene punkt 8.1 slik at garanti kan stilles selv om långiver er et statlig forvaltningsorgan. Dette innebærer at reglene i kapittel 8 i Økonomiregelverket også gjelder der garantiordningen dekker risiko for lån under eksportkredittordningen (foruten der Eksfin har unntak innvilget av DFØ), jf. brev 25.05.2021 fra DFØ⁹.

Deler av lån under eksportkredittordningen som ikke har eksterne garantier/forsikringer eller kontantdepot, skal dekkes av relevant garantiordning i tråd med Eksfins til enhver tid gjeldende prinsipper for forhold mellom eksportkreditt- og garantiordningene.

Prising av lån og risikoavdekning skal gjøres separat og skal kunne verifiseres.

⁸ Gjelder rating fra ratingbyråene Standard & Poor's, Moody's, Fitch eller Nordic Credit Rating.

⁹ Økonomiregelverkets punkt 8.1 annet avsnitt slår fast at garanti etter kapittel 8 ikke er aktuell dersom långiver er et statlig forvaltningsorgan.

6.5.4 KOSTNADER/GEBYRER SOM KAN BELASTES LÅNTAKERNE

Låntakerne kan belastes med gebyrer (herunder direkte og indirekte kostnader) i tilknytning til etablering, endring og oppfølging av låneavtaler.

Eksfin skal viderefakturere eksterne kostnader knyttet til utarbeidelse og endring av lånedokumentasjon, herunder kostnader knyttet til juridisk bistand. Viderefakturerings av eksterne kostnader kan unntaksvis fravikes dersom Eksfin finner at det foreligger rimelig grunn til dette i tilknytning til enkeltstående utlån.

6.6 FORVALTNING AV GARANTIORDNINGENE

Kravene i dette punktet gjelder for alle garantiordningene med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for den enkelte garantiordning.

6.6.1 HOVEDVILKÅR¹⁰

Det vises til Økonomiregelverket og Stortingets normalvilkår for garantiordninger. I dette punktet fremgår hovedvilkårene som gjelder for Eksfins garantiordninger inkludert eventuelle unntak fra Stortingets normalvilkår. I tillegg er det fastsatt noen overordnede spesifiserte standardvilkår for den enkelte ordning, som utdyper eller fraviker fra reglene i dette punktet. Eksempelvis risikodeling, prising, tapsfond og krav til sikkerheter. Eksfin kan spesifisere ytterligere standardvilkår for den enkelte ordning innenfor reglene i dette regelverket.

Stortingets rammer

Total ramme for ordningene (summen av tilbud om garanti og nytt og gammelt utestående garantiansvar inkl. fordringer) fastsettes av Stortinget. Eksfins samlede ansvar under garantier og tilbud om garanti må ikke ved tidspunkt for utstedelse av nye tilbud om garanti overstige de rammer Stortinget fastsetter. Fornyelse av tilbud hvor akseptfristen har utløpt, regnes som utstedelse av nytt tilbud. Eksfins tilbud om garanti og garantier i utenlandsk valuta skal omregnes til norske kroner etter dagskursprinsippet. Dette gjelder blant annet ved vurdering av om det er ledig kapasitet under rammen til å utstede nye tilbud om garanti inkl. ved fornyelse av tilbud¹¹.

Balansekrav

Eksfin skal oppfylle kravet om at den enkelte garantiordning skal gå i balanse på lang sikt, med mindre noe annet er regulert under den enkelte ordning, jf. også punkt i Hovedinstruksen.

Med *balanse* for de ulike garantiordninger menes at det skal oppnås balanse mellom premier, gjenvinninger og finansinntekter og statlig tilskudd til tapsdekning på den ene siden,

¹⁰ I dette punktet er også risikoavdekning for lån under eksportkreditordningen inkludert i garantibegrepet.

¹¹ Vedtak om tilbud om garanti gis etter vurdering av størrelsen av tilbudet om garanti og rammeutnyttelse på vedtakstidspunktet.

og administrasjonskostnader, finanskostnader og utbetaling under garantier på den andre siden.

Regnskap for den enkelte garantiordning benyttes til å måle oppfyllelsen av balansekravet.

Garantipremie/-gebyr og eventuell gjenvinning skal plasseres på egen konto for den enkelte ordning som både skal dekke forventede utgifter pga. tap og administrative utgifter¹². Midlene skal overføres til konti i Norges Bank knyttet til konsernkontoordningen.

Overføringer av kapital fra Eksfin til statskassen skal synliggjøres i regnskapene for de ulike garantiordningene.

Risikodeling og risikonivå

Eksfin har unntak fra kravet i Økonomiregelverket om at garantiformen skal bestå i at staten stiller seg som simpel kausjonist¹³.

Med mindre annet er bestemt under vilkår for den enkelte garantiordning, har Eksfin unntak fra kravet i Økonomiregelverket om reell risikofordeling på pro rata basis og begrensning av statens garantiansvar til 50 pst. av tapene¹⁴. Eksfin skal, hvis det er hensiktsmessig, søke å oppnå risikodeling og på annen måte søke å minimalisere fremtidige tap. Risikoen vurderes på grunnlag av risikobildet på tidspunktet for tilbudet om garanti.

Eksfin har videre unntak fra kravet i Økonomiregelverket om at statens ansvar skal begrenses oppad til en maksimal grense i kronebeløp for garantier for lån i utenlandsk valuta¹⁵. Det er adgang til å dekke risiko i valuta fullt ut uten begrensning i NOK.

Premiefastsettelse

Eksfin har adgang til å fravike kravet i Økonomiregelverket om full forhåndsinnbetaling av premie¹⁶. For garantier skal det kreves premie som fastsettes på grunnlag av en vurdering blant annet av risikoens art og størrelse, premienivået i andre land og internasjonale avtaler om minimumspremier. Premiene må fastsettes slik at hver enkelt garantiordning oppfyller balansekravet.

6.6.2 BRUK AV TREKKFULLMAKT

Dersom den opparbeidede kapitalen ikke skulle være tilstrekkelig stor til å dekke fremtidige utbetalinger, kan Eksfin få tilført nødvendig likviditet ved å ta opp lån fra statskassen. Eventuelle låneopptak vil skje som utbetalinger under en trekkfullmakt som NFD utsteder etter at Stortinget har vedtatt den. Øvre ramme for nytt og gammelt trekk skal fremgå av tildelingsbrev fra NFD. Før benyttelse av trekkfullmakt skal NFD og Eksfin inngå avtale som

¹² Dette er hovedvilkår om statsgaranti, jf. 8.2.2 første ledd bokstav a i Økonomiregelverket.

¹³ Unntak fra pkt. 8.2.2 første ledd bokstav b i Økonomiregelverket.

¹⁴ Unntak fra pkt. 8.2.2 første ledd bokstav c i Økonomiregelverket.

¹⁵ Unntak fra pkt. 8.2.2 femte ledd i Økonomiregelverket.

¹⁶ Ifølge brev fra daværende Senter for statlig økonomistyring (nå DFØ) av 22. desember 2004 er det ikke behov for å få innvilget unntak fra dette punktet i Økonomiregelverket. Dette er en presisering av hva som gjelder for Eksfins ordninger.

regulerer vilkårene for utbetaling, renter og tilbakebetaling av lån som trekkes opp under fullmakten. Videre skal det fremgå av avtalen hvilke personer i NFD som skal motta anmodninger om trekk. Eksfin skal til enhver tid ha oppdatert oversikt over hvilke personer i Eksfin som har myndighet til å signere anmodninger om trekk under trekkfullmakten. NFD skal ha kopi av denne oversikten.

6.6.3 PROSEDYRE VED AKUTTE SITUASJONER UTEN TREKKFULLMAKT

Den påfølgende prosedyren skal kun benyttes i de tilfellene hvor Eksfin ikke klarer å innfri sine forpliktelser innenfor den aktuelle garantiordningens økonomi og trekkfullmakt ikke er gitt av Stortinget (eller ikke er tilstrekkelig).

1. NFD skal underrettes umiddelbart hvis Eksfin skal utbetale erstatning eller hvis det er stor sannsynlighet for utbetaling, og Eksfin ikke klarer å innfri sine forpliktelser innenfor den aktuelle garantiordningens økonomi.
2. Eksfin skal da underrette NFD skriftlig om størrelsen på forpliktelsen, når den forfaller, om den forfaller i flere omganger, hvilken valuta forpliktelsen er gitt i, hvilket tidsrom det er mellom tidspunktet når ansvar oppstår og når utbetalingen skal finne sted, muligheten for gjenvinning og forventet tap. Dersom det er tale om flere forpliktelser og flere garantiordninger, skal opplysningene gis for hver enkelt forpliktelse under disse ordningene.

Dersom NFD må fremme kongelig resolusjon og/eller egen proposisjon til Stortinget for å sikre kapitaltilførselen til Eksfin, skal NFD holdes løpende orientert om forhold som kan påvirke størrelsen på det aktuelle beløpet (som valutakursutvikling).

6.6.4 KRAV TIL GARANTIERKLÆRING/-AVTALE

Eksfin er unntatt fra kravet i Økonomiregelverket om at garantien skal utformes som en avtale/garantierklæring¹⁷. Eksfin skal ha rutiner for hvordan Eksfin skal dokumentere vilkårene for garantiordningenes risikoavdekning av lån under eksportkredittordningen.

Brudd på vilkår i garantien fra garantimottakers side, herunder brudd på informasjonsplikten, skal i henhold til Eksfins garanti og alminnelige rettsregler kunne få betydning for Eksfins ansvar. Dette kan f.eks. innebære helt eller delvis bortfall av garantidekning. Dette gjelder ikke ved risikoavdekning for lån under eksportkredittordningen.

6.6.5 KRAV TIL RAPPORTERING FRA AVTALEPARTER OG OPPFØLGING AV RISIKOAVDEKNING FOR LÅN

Eksfins garantier skal normalt inneholde krav om at garantimottaker informerer Eksfin om at garantiansvaret blir effektivt, f.eks. ved utbetaling av lån. Dette gjelder ikke ved risikoavdekning av lån under eksportkredittordningen, dvs. hvor det ikke er en ekstern garantimottaker. Videre skal Eksfin ha rutiner for hvordan Eksfin skal informeres om og følge

¹⁷ Unntak fra pkt. 8.3.3 første ledd i Økonomiregelverket.

opp alle forhold som med rimelighet kan sies å ha betydning for Eksfins ansvar under garantiordningene inkl. ved risikoavdekning av lån under eksportkredittordningen. Eksfin er unntatt fra kravet i Økonomiregelverket om periodisk rapportering fra garantimottaker¹⁸.

6.6.6 INNFRIELSE AV ANSVAR UNDER GARANTIORDNINGENE

Det skal foreligge rutiner for behandling av krav om innfrielse av garantiansvar der det framgår hvordan Eksfin skal påse at garantimottaker har korrekt grunnlag for kravet.

Eksfin skal også ha rutiner for når og hvordan garantiordningene i den enkelte sak skal innfri lån under eksportkredittordningen.

Det skal foreligge rutiner for behandling etter at garanti eventuelt er innfridd, dvs. for hvordan gjenvinningsarbeidet og realisasjon av sikkerhet skal gjennomføres, herunder hvilke omkostninger som kan pådras, spørsmål om og eventuelt hvordan Eksfin skal tre inn i garantimottakers sikkerhet og tiltak for sikring mot tap pga. kommersielle innsigelser fra debitor i regressomgangen.

¹⁸ Unntak fra pkt. 8.3.3 andre ledd bokstav c i Økonomiregelverket.